

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Information Literacy Skill of Nursing
Students of the Faculty of Nursing, Maharakram University

สิริพงษ์ ครอบอุดม¹

Siripong Krobudom

แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี¹

Gamgarn Somprasertsri

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ 2) กิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ และ 3) แบบวัดการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล พบว่า แหล่งสารสนเทศที่นิสิตพยาบาลใช้เป็นอันดับแรก คือ อินเทอร์เน็ต โดยสืบค้นผ่านโทรศัพท์มือถือส่วนบุคคลและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่จัดโดยสำนักวิทยบริการที่นิสิต

¹ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; Department of Information Science, Faculty of Informatics, Maharakham University.

พยาบาลเข้าร่วมมากที่สุดคือ กิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก แต่รายตัวบ่งชี้พบว่า มีจำนวน 5 ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับปานกลาง และกิจกรรมที่ใช้พัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลประกอบไปด้วย 4 กิจกรรม ซึ่งภายหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ พบว่านิสิตพยาบาลมีทักษะการรู้สารสนเทศสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การรู้สารสนเทศ การพัฒนาการรู้สารสนเทศ นิสิตพยาบาล

Abstract

The purpose of this study was to examine the information literacy of the nursing students at Mahasarakham University. The study sample included 82 sophomore nursing students who enrolled in the nursing informatics course in the first semester of 2017. The research tools included 1) questionnaire for collecting data on their information literacy, 2) information literacy skills development activities, and 3) assessment forms for measuring their levels of information literacy.

The study findings revealed that the first information source used by the nursing students was internet via their smart phones, and most of them participated in the online database searching activity. Their information literacy capabilities were found at the high level, but 5 indicators of the information literacy standards were reportedly at the moderate level. Four information literacy skills development activities were organized. After the activities had been conducted, the nursing students' literacy skills were as significantly high as .01.

Keyword : Information Literacy, Information Literacy Development, Nursing Student

บทนำ

ปัจจุบันสังคมได้เข้าสู่ยุคสารสนเทศ เนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้จำนวนสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและการแพร่กระจายของข้อมูลอย่างรวดเร็ว การรู้สารสนเทศจึงเป็นทักษะที่สำคัญ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเลือกใช้สารสนเทศประกอบการเรียน และดึงเอาสารสนเทศที่ถูกต้องมาใช้ (Rattanapun, 2012) ซึ่งทักษะการรู้สารสนเทศ หมายถึง กลุ่มทักษะที่เป็นความสามารถของบุคคลในการวิเคราะห์ว่า เมื่อใดต้องการสารสนเทศ มีความสามารถในการกำหนดแหล่งสารสนเทศ ค้นหาสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหา (Council of Australian University Librarians, 2001) ทักษะการรู้สารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการศึกษามหาวิทยาลัยทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา (Association of College & Research Libraries, 2000) อีกทั้งยังเป็นทักษะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยที่ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง และต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Duangkaew & Chutima 2016)

การศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาพยาบาลศาสตร์ นิสิตพยาบาลจำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Thailand Nursing and Midwifery Council, 2013) ที่ผ่านมามีงานวิจัยที่ศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นิสิตพยาบาลยังขาดทักษะการรู้สารสนเทศในส่วนของการคิด วิเคราะห์ การกำหนดหัวข้อเรื่อง และการกำหนดแหล่งสารสนเทศ ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ เพื่อเป็นการพัฒนานิสิตพยาบาลให้มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (Srisudta, 2006.) ทักษะการรู้สารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นิสิตพยาบาล เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (Hanewald, 2012) ซึ่งศาสตร์และองค์ความรู้ทางด้านพยาบาลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านความก้าวหน้าของวิทยาการการรักษาทันทีและเทคโนโลยีทางการแพทย์ ส่งผลต่อสารสนเทศทางการพยาบาลที่เพิ่มเป็นสองเท่าทุก ๆ 5 ปี (Weaver, 1993) ดังนั้นนิสิตพยาบาลจึงจำเป็นต้อง

มีทักษะการรู้สารสนเทศเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Loipha, 2001)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ตระหนักถึงการพัฒนาทักษะเพื่อให้นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นให้นิสิตมีความใฝ่รู้ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการเปิดสอนรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล เพื่อฝึกให้นิสิตใช้สารสนเทศทางการพยาบาล สำหรับการปฏิบัติการ การศึกษา การวิจัย และการบริหารทางการพยาบาล สามารถค้นหาข้อมูลสารสนเทศ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาทางการพยาบาลได้ โดยรายวิชานี้จะช่วยให้นิสิตมีทักษะในการสืบค้น แต่ยังไม่ครอบคลุมทักษะการรู้สารสนเทศทุกด้าน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในด้านอื่นๆ ให้ครอบคลุมเพื่อส่งเสริมให้นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศนั้น นอกจากอาจารย์ผู้สอนแล้วบรรณารักษ์ยังมีส่วนในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่ผู้เรียนด้วย (Maitaouthong, 2011) ซึ่งในอดีตบรรณารักษ์เป็นเพียงผู้ให้บริการชี้แหล่ง หรือแนะนำแหล่งสารสนเทศ และทรัพยากรสารสนเทศแก่ผู้ใช้นั้น แต่ในปัจจุบันบรรณารักษ์ต้องทำงานเชิงรุก ร่วมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่ผู้เรียนโดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและบรรณารักษ์ (Sirichai.,2009) ซึ่งการร่วมมือกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและบรรณารักษ์เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจารย์ผู้สอนและบรรณารักษ์จะร่วมมือกันออกแบบกิจกรรมในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ให้สอดคล้องกับรายวิชาต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของผู้เรียน (Gulrat, 2013)

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยนำมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของ UCLA (University of California Library Association, 2001) มาเป็นกรอบในการวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้มาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของ UCLA (University of California Library Association, 2001) ซึ่งประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการหรือเข้าใจปัญหาของตนเอง

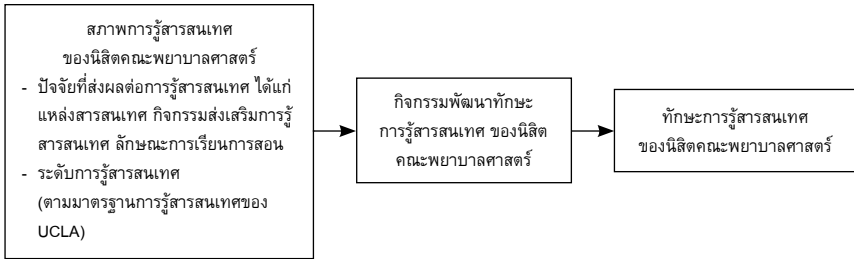
มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งอ้างอิง และใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศอย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ

มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 4 การประเมินสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 5 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำสารสนเทศไปใช้

เป็นกรอบในการศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ เนื่องจากมาตรฐานการรู้สารสนเทศของ UCLA มุ่งเน้นกระบวนการที่ครอบคลุมทั้งการกำหนดขอบเขต กำหนดแหล่งสารสนเทศ วิธีการสืบค้น การประเมินสารสนเทศ และการนำสารสนเทศไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับบริบทในการพัฒนานิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการออกแบบและสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ใช้ข้อมูลสภาพการรู้สารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศ และระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ร่วมกับมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของ UCLA แสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 101 คน โดยเหตุผลที่เลือกศึกษากับนิสิตชั้นปีที่ 2 เนื่องจากนิสิตชั้นปีที่ 2 จะเริ่มเข้าสู่วิชาการฝึกปฏิบัติ จำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารสนเทศ เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลสำหรับขึ้นฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 82 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 0.05 (Yamane, 1973) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาสภาพการสื่อสารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่

2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพ การรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ เป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 3 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบสอบถามนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพยาบาลศาสตร์ 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ 1 ท่าน และได้นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน และได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามอยู่ที่ระดับสูงเท่ากับ .907

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ผู้วิจัยพิจารณาจากระดับการรู้สารสนเทศของตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละมาตรฐานและใช้ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศมาเป็นกรอบในการออกแบบและสร้างกิจกรรมการพัฒนาการรู้สารสนเทศ ยกเว้นตัวบ่งชี้ที่ 2 มาตรฐานที่ 5 ที่ไม่ได้นำมาใช้ในการสร้างกิจกรรมเนื่องจากในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลได้มีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในตัวบ่งชี้นี้อยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงใช้ตัวบ่งชี้จากมาตรฐานการรู้สารสนเทศเพียง 4 มาตรฐาน มาสร้างกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศซึ่งมี 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 “ผังมโนทัศน์” กิจกรรมที่ 2 “รู้แหล่งสารสนเทศ” กิจกรรมที่ 3 “ค้นแล้วเจอเลย” กิจกรรมที่ 4 “รู้ที่มาสารสนเทศ” โดยทั้ง 4 กิจกรรมได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องประเมินและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นบุคคลเดียวกับผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินแบบสอบถาม

3. แบบวัดการรู้สารสนเทศก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) จำนวน 25 ข้อ แบบทดสอบนี้ได้ผ่านการพิจารณาความถูกต้องเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พร้อมกับการประเมินกิจกรรม ซึ่งแบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศแต่ละข้อมีค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ คือการเก็บข้อมูลสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความ

อนุเคราะห์ไปยังคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอเก็บข้อมูล และทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลในชั่วโมงโฮมรูมในวันที่ 1 สิงหาคม 2560 ณ ห้องกันทรวิชัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ผู้วิจัยได้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตก่อนร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ในวันที่ 29 กันยายน 2560 ณ ห้องกันทรวิชัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้แบบวัดการรู้สารสนเทศและผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศให้กับนิสิตพยาบาล จำนวน 4 กิจกรรมในวันที่ 7 ตุลาคม 2560 ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมผู้วิจัยวัดการรู้สารสนเทศของนิสิตหลังร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศอีกครั้ง ซึ่งเป็นแบบวัดเดียวกับก่อนร่วมกิจกรรม เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรู้สารสนเทศหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศว่าสูงกว่าทักษะการรู้สารสนเทศก่อนเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ โดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยส่วนข้อมูลระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดทักษะการรู้สารสนเทศ เพื่อเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ก่อนและหลังการร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ใช้สถิติทดสอบที่ แบบ Paired-sample t-test

ผลของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามสามารถสรุปสภาพการรู้สารสนเทศได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศประกอบไปด้วย 1) แหล่งสารสนเทศ 2) กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ 3) ลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ 4) เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า

แหล่งสารสนเทศที่นิสิตพยาบาลใช้เป็นอันดับแรก คือ อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 43) รองลงมาคือสำนักวิทยบริการ (ร้อยละ 32.3) และห้องศึกษาด้วยตนเอง (ร้อยละ 16.7) ส่วนประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่นิสิตพยาบาลใช้เป็นอันดับแรก คือ หนังสือ (ร้อยละ 38.5) รองลงมาคือ สื่อมัลติมีเดีย (ร้อยละ 25) และงานวิจัย (ร้อยละ 10) ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่สำนักวิทยบริการบอกรับ(ร้อยละ 55.4) ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เคยใช้ พบว่า นิสิตใช้ฐานข้อมูล Access Medicine (ร้อยละ 16.3) รองลงมาคือ CINAHL Plus with FullText (ร้อยละ 5.4)

การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ พบว่านิสิตพยาบาลไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้น (ร้อยละ 33.6) ส่วนกิจกรรมที่นิสิตเคยเข้าร่วม คือ การสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 19.1) รองลงมาคือ การแนะนำการใช้บริการห้องสมุด (ร้อยละ 14.5) และหากมีโอกาสร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของตนเอง พบว่า กิจกรรมอันดับแรกที่นิสิตพยาบาลต้องการเข้าร่วมกิจกรรมคือการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 26) รองลงมาคือ กิจกรรมแนะนำแหล่งสารสนเทศ (ร้อยละ 20.1) และกิจกรรมฝึกปฏิบัติทักษะการสืบค้นโดยใช้โปรแกรมค้นหา (ร้อยละ 19.4)

ลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศที่นิสิตพยาบาลเคยเรียนอันดับแรกคือ การสอนโดยการสืบค้น (ร้อยละ 16) รองลงมาคือ การสอนแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ร้อยละ 15.4) และการสอนโดยใช้คำถาม (ร้อยละ 15.2)

เทคโนโลยีสารสนเทศที่นิสิตพยาบาลใช้เป็นช่องทางในการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตอันดับแรกคือ โทรศัพท์มือถือส่วนบุคคล (ร้อยละ 35.3) รองลงมาคือคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 27.5) ส่วนวิธีการสืบค้นนิสิตใช้วิธีค้นหาหนังสือที่ขึ้นเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 61.3) รองลงมาคือ ใช้เว็บไซต์ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ (OPAC) (ร้อยละ 23.6)

1.2 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล พบว่า ระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมากโดยมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 รองลงมาคือมาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการหรือความเข้าใจปัญหาของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และมาตรฐานที่ 5 การวิเคราะห์สังเคราะห์และการนำสารสนเทศไปใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 เมื่อพิจารณาระดับการรู้สารสนเทศรายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้สารสนเทศจากแหล่งใด (\bar{x} = 3.79) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 มาตรฐานที่ 2 นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อเรื่อง คำสำคัญ ในการสืบค้นที่เหมาะสม (\bar{x} = 3.77) และตัวบ่งชี้ที่ 2 มาตรฐานที่ 2 นิสิตสามารถเลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม สำหรับการสืบค้นเพื่อใช้ในการทำรายงาน (\bar{x} = 3.76) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 มาตรฐานที่ 3 นิสิตมีความเข้าใจเรื่องการเชื่อมโยงของเว็บไซต์ (URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 3.34) ลำดับถัดไปคือตัวบ่งชี้ที่ 2 มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือแนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 3.45) และตัวบ่งชี้ที่ 2 มาตรฐานที่ 5 นิสิตสามารถตีความ และสรุปเนื้อหาสารสนเทศจากหลายแหล่งที่มีเนื้อหาเดียวกันหรือคล้ายกัน แล้วสรุปเป็นประเด็นเดียว (\bar{x} = 3.46) ดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

การรู้สารสนเทศ	ระดับการรู้สารสนเทศ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับการรู้สารสนเทศ
มาตรฐานที่ 1			
1. นิสิตสามารถบอกเรื่อง หรือปัญหาที่ตนเองต้องการศึกษาได้	3.62	.536	มาก
2. นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลักหรือแนวคิดหลักของเรื่อง ที่ต้องการศึกษาได้	3.45	.525	ปานกลาง
3. นิสิตสามารถแยกประเภท ของทรัพยากรสารสนเทศได้ ตามความเหมาะสมของเรื่องที่ต้องการศึกษา เช่น หนังสือ วารสาร บทความ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น	3.56	.687	มาก
4. นิสิตสามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้สารสนเทศจากแหล่งใด	3.79	.680	มาก
รวม	3.60	.444	มาก
มาตรฐานที่ 2			
1. นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถอ้างอิงแหล่ง สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง	3.56	.590	มาก
2. นิสิตสามารถเลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม สำหรับการสืบค้นเพื่อใช้ในการทำรายงาน	3.76	.639	มาก
3. นิสิตสามารถกำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ ในการสืบค้นที่ เหมาะสม	3.77	.615	มาก
4. นิสิตสามารถกำหนดวิธีการสืบค้นที่เหมาะสม	3.73	.610	มาก
รวม	3.70	.500	มาก
มาตรฐานที่ 3			
1. นิสิตสามารถใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทรัพยากร สารสนเทศของห้องสมุดได้	3.52	.652	มาก
2. นิสิตสามารถใช้ระบบฐานข้อมูลออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตได้	3.74	.717	มาก
3. นิสิตสามารถเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง	3.49	.653	ปานกลาง
4. นิสิตมีความเข้าใจเรื่องเลขเรียกหนังสือและสามารถนำไปใช้ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดได้	3.50	.741	มาก

ตาราง 1 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ (ต่อ)

การรู้สารสนเทศ	ระดับการรู้สารสนเทศ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับการรู้สารสนเทศ
5. นิสิตมีความเข้าใจเรื่องการเชื่อมโยงของเว็บไซต์ (URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้	3.34	.689	ปานกลาง
รวม	3.51	.526	มาก
มาตรฐานที่ 4			
1. นิสิตตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยประเมินจากผู้แต่ง แหล่งสารสนเทศ และความถูกต้องของข้อมูล	3.52	.633	มาก
2. นิสิตสามารถประเมินได้ว่าสารสนเทศที่ได้มานั้นถูกต้องและเพียงพอสำหรับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า	3.49	.633	ปานกลาง
รวม	3.50	.547	มาก
มาตรฐานที่ 5			
1. นิสิตสามารถแยกแยะสารสนเทศที่ได้จากแหล่งต่างๆ ให้เหมาะสมกับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า	3.60	.626	มาก
2. นิสิตสามารถตีความ และสรุปเนื้อหาสารสนเทศจากหลายแหล่งที่มีเนื้อหาเดียวกันหรือคล้ายกัน แล้วสรุปเป็นประเด็นเดียว	3.46	.613	ปานกลาง
3. นิสิตนำสารสนเทศไปใช้ โดยเขียนอ้างอิงและรวบรวมบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง	3.56	.668	มาก
รวม	3.54	.543	มาก
รวมทั้งหมด	3.57	.436	มาก

2. การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลผู้วิจัยใช้กิจกรรมที่ได้ออกแบบจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล มาสร้างเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งแบ่งกิจกรรมออกเป็น 4 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 “ผังมโนทัศน์”

มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือ แนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 1 เป็นกิจกรรมที่ให้นิสิตแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็นกัน เพื่อกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษา โดยจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่นิสิตในกลุ่มมีความสนใจ และมีเนื้อหาเพียงพอสําหรับการศึกษาค้นคว้า

กิจกรรมที่ 2 “รู้แหล่งสารสนเทศ”

มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ : นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถประเมินแหล่งสารสนเทศได้

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 2 เป็นกิจกรรมที่ทำให้นิสิตได้รู้ถึงประเภทของแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และวิธีการประเมินแหล่งสารสนเทศ โดยเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ และยกตัวอย่างแหล่งสารสนเทศประเภทต่าง ๆ การประเมินแหล่งสารสนเทศ และมีกิจกรรมแข่งขันกันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ การประเมินแหล่งสารสนเทศ โดยใช้โปรแกรม Kahoot เพื่อชิงรางวัล

กิจกรรมที่ 3 “ค้นแล้วเจอเลย”

มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้

1) มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 3 นิสิตสามารถกำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ ในการสืบค้นที่เหมาะสม

2) มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิสิตสามารถใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรม
ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

3) มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีความเข้าใจเรื่องลิงค์ของเว็บไซต์ (URLs) และ
สามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้

4) มาตรฐานที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถประเมินได้ว่าสารสนเทศที่ได้มานั้น
ถูกต้อง และเพียงพอสำหรับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถระบุคำค้น สืบค้นสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ
ได้ตรงตามความต้องการ

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ชื่อกิจกรรม “ค้นแล้วเจอเลย” เป็นกิจกรรมที่จะทำให้นิสิตได้รู้ถึงวิธี
การกำหนดคำค้นเทคนิคการสืบค้น และวิธีการประเมินสารสนเทศ โดยเป็นการบรรยาย
ให้ความรู้ เกี่ยวกับการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้นโดยใช้ Google เทคนิคการสืบค้น
จากฐานข้อมูล WebOPAC ของสำนักวิทยบริการ และการประเมินสารสนเทศให้ตรงกับ
ความต้องการ มีการแข่งขันกันสืบค้นสารสนเทศจากโจทย์ที่กำหนดให้เพื่อชิงของรางวัล
และการทำใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

กิจกรรมที่ 4 “รู้ที่มาสารสนเทศ”

มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 นิสิตสามารถเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ และเขียนบรรณานุกรมได้
อย่างถูกต้อง

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 4 เป็นกิจกรรมที่จะทำให้นิสิตได้รู้วิธีการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม
โดยการบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามแบบฟอร์ม APA
ในโปรแกรมประยุกต์ Microsoft word และการทำแบบฝึกหัดการอ้างอิง และเขียน
บรรณานุกรม

ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล
ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

การทดสอบ	n	\bar{x}	S.D	t	แปลความ
ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	15.09	2.59	22.04**	แตกต่างกัน
หลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	19.46	2.14		

**มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลจากการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ พบว่า นิสิตพยาบาลมีทักษะการรู้สารสนเทศหลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.46 ซึ่งสูงกว่าทักษะการรู้สารสนเทศก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.09 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลของการวิจัยสามารถนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า แหล่งสารสนเทศที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้เป็นอันดับแรก คือ อินเทอร์เน็ต เนื่องจากนิสิตสามารถสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการผ่านโปรแกรมค้นหา (Google) ที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งการสืบค้นสารสนเทศผ่านทางอินเทอร์เน็ตนั้น มีความสะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต จึงเป็นเหตุให้นิสิตเลือกใช้แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ตเป็นอันดับแรก อีกทั้งการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์นั้น สามารถเข้าถึงทุกที่เพราะทางมหาวิทยาลัยมหาสารคาม วางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัยเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่นิสิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Wesoho & Kiatwanit (2010) ที่ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษาส่วนใหญ่ เป็นการสืบค้นจากเครื่องมือช่วยค้นบนอินเทอร์เน็ต (Search Engine) เนื่องจากมีรูปแบบการเข้าถึงได้โดยง่ายไม่จำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นที่ยุ่งยาก

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในส่วนหนึ่งของประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตใช้หนังสือเป็นอันดับแรก เนื่องจาก นิสิตสามารถค้นหาหนังสือ หรือ

ตำราได้จากแหล่งสารสนเทศที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ห้องศึกษาด้วยตนเอง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือและตำราทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ตรงกับความต้องการ อีกทั้งยังจัดเก็บตำราหลักที่คณาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ ใช้ในการเรียนการสอนวิชาทางด้านกายภาพซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Nuntaya P.(2015) ที่ศึกษาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทหนังสือ/ตำรามากที่สุด เนื่องจากสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ในการค้นหา เพียงแค่เข้าใจหมวดหมู่ของการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุด ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เลย อาจเป็นเพราะว่านิสิตยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสืบค้นสารสนเทศฐานข้อมูลออนไลน์จากอินเทอร์เน็ต

ส่วนของระดับการรู้สารสนเทศผลการวิจัยพบว่า ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล โดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 4 มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้สารสนเทศจากแหล่งใดอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 2 ได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าข้อมูลก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงาน โดยอาจารย์ผู้สอนจะชี้แหล่งสารสนเทศว่านิสิตสามารถสืบค้นสารสนเทศได้จากแหล่งใด ทำให้นิสิตสามารถกำหนดแหล่งสารสนเทศและตัดสินใจได้ว่าจะใช้สารสนเทศจากแหล่งใดตามคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน แต่เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำพบว่า การกำหนดหัวข้อหลัก หรือแนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากนิสิตในชั้นปีที่ 2 ยังไม่ได้ผ่านการเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลและรายวิชาวิจัย ทำให้นิสิตไม่มีความรู้ความเข้าใจมากพอที่จะสามารถกำหนดกรอบของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Srisudta (2006) ที่ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาพยาบาล ที่เกี่ยวกับการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ นักศึกษา ยังทำคะแนนได้อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจถึงข้อจำกัดของสารสนเทศที่หามาได้ การกำหนดหัวข้อเรื่องสำคัญ การใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศที่เหมาะสม

2. การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ นิสิตมีทักษะการรู้สารสนเทศหลังเข้าร่วม

กิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศโดยใช้กิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรม เป็นวิธีที่ทำให้นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนากิจกรรมที่นำเอาสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ในส่วนต่างๆ ที่เป็นสภาพปัจจุบันมาสร้างเป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ นอกจากนี้กิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรมได้ผ่านการตรวจประเมินเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้สอนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ทำให้ได้กิจกรรมที่เหมาะสมกับนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ และสามารถพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศได้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chinon, & Kwiecien. (2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาโครงการคอมพิวเตอร์ 1 ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ซึ่งดำเนินการส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ โดยการสอนการรู้สารสนเทศผ่านรายวิชาโครงการคอมพิวเตอร์ 1 และทำการวัดผลก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศที่เพิ่มขึ้นหลังจากการเรียนในรายวิชาโครงการคอมพิวเตอร์ 1 นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษายังเห็นว่าทักษะการรู้สารสนเทศทำให้มีความรู้และช่วยในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศที่นำไปใช้ในรายวิชาโครงการ และมีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลบางมาตรฐานยังอยู่ในระดับปานกลาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงควรมีการวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตพยาบาลอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชาต่างๆ หรือพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่นิสิตพยาบาลสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นิสิตพยาบาลใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นสารสนเทศมากที่สุด และนิสิตพยาบาลบางส่วนไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการรู้

สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้นเลย ดังนั้นการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในการวิจัยครั้งต่อไปควรเน้นการพัฒนาบทเรียน หรือโปรแกรมที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศในรูปแบบดิจิทัลเพื่อให้นิสิตพยาบาลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- Association of College & Research Libraries. (2000). **Information literacy competency standards for higher education**. Retrieved February 1, 2016, from <http://www.ala.org/acrl/standards>.
- Chinon, K, & Kwiecien, K. (2011). **Enhancing information literacy skills in computer project course I for fourth year students at Khon Kaen University, Nong Khai Campus.** (in Thai). **Journal of Information Science**, 29(1), 13-22.
- Council of Australian University Librarians. (2001). **Information literacy standard**. Retrieved 5 July 2016, Available from : <http://www.alia.org.au/section/ucrls/aarl>.
- Golrat, S. 2013. **Guidelines for developing librarians-faculty collaboration in enhancing undergraduate students' information literacy at Rajabhat Universities.** (In Thai). Doctor of Philosophy Thesis in Information Studies, Graduate School, Khon Kaen University.
- Hanewald, R. (2012). Cultivation life-Long learning skills in undergraduate students through the collaborative creation of digital knowledge maps. **Procedia Socia and Behavioral Sciences**, 69, 847-853.
- Loipha, S. (2001). Information literacy: essential skill for information society. (In Thai). **Humanities and Social Sciences**, 19(1), 1-6.
- Maitaouthong, M. (2011). **Integration of information literacy in the learning and Teaching processes of general education courses at the undergraduate program.** (In Thai). Doctor of Philosophy Thesis in Information Studies, Graduate School, Khon Kaen University.

- Ngernpoolsap, D., Saechanand, C., Kheokao, J. & Premssmit, P. (2016). The Development of Information Literacy Standards and Competencies for Thai Undergraduate Students in Journalism. (In Thai). **TLA Research Journal**, 9(1), 63-78.
- Nuntaya P. (2015). **Acquisition and use of Information by students at King Mongkut's University of Technology Thonguri.** (In Thai). Master of Arts Thesis in Library and Information Science, Ramkhamhaeng University.
- Rattanapun, A. (2012). Promotion of information literacy for undergraduate students at Kamphaeng Phet Rajabhat University. (in Thai). **Journal of Information Science**, 30(1), 1-18.
- Sirichai, S. 2009. **Development of information literacy skills for students in governmental higher education institutes.** (In Thai). Doctor of Philosophy Thesis in Information Studies, Graduate School, Khon Kaen University.
- Srisudta, S. 2006. **Information literacy of nursing student faculty of nursing Khon Kaen University.** (In Thai). Master of Arts Thesis in Library and Information Science, Graduate School, Khon Kaen University.
- Thailand Nursing and Midwifery Council. (2013). **Certification manual institute of nursing education and midwifery.** (In Thai). Bangkok : Thailand Nursing and Midwifery Council.
- University of California Library Association. (2001). **Information competencies at UCLA: Reports of a survey project.** Los Angeles: University of California.
- Weaver, S.M. (1993). Information literacy : Education For life-long learning. **nurse educator**, 18(4), 30-32, 1993.
- Wesoho, A., & Kiatwanit, S. (2010). **Information literacy of students at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.** (In Thai). Bangkok : Rajamangala University of technology Phra Nakhon.
- Yamane, Taro. 1973. **Statistics: An introductory analysis.** 3rd ed. New York : Harper and Row Publication.